

No:6

Kocaeli İl Millî Eğitim Müdürlüğü Ölçme Değerlendirme Merkezi

Ortak Yazılı Sınavlar 6. Sınıf İl Raporu

2023 Eğitim
VİZYONU

Kasım
2019

İçindekiler

TAKDİM.....	6
1. GİRİŞ.....	7
1.1. İl Geneli Ortak Yazılı Sınav.....	8
1.2. Örneklem.....	8
1.3. Sınavın Kapsamı.....	8
2. ORTAK YAZILI.....	10
2.1. Ortak Sınav Puan Ortalamaları.....	11
2.2. Ortak Yazılı Sınav İstatistikleri.....	11
2.3. Ders Bazında Analizler.....	12
2.4. Ders Bazında Puan Dağılımları.....	17
3. PSİKOMETRİK ÖZELLİKLER.....	19
3.1. Evdeki İnternet Bağlantısı.....	20
3.2. Kendinize Ait Cep Telefonu.....	21
3.3. İletişim Araçlarının Kullanım Sıklığı.....	22
3.4. İlgi Alanları.....	23
3.5. Okul Dışında Arkadaşlarıyla Görüşme Sıklığı.....	24
3.6. Anne Eğitim Durumu.....	25
3.7. Baba Eğitim Durumu.....	26
3.8. Ailenin Derslerde Yardımcı Olup Olmaması.....	27
3.9. Ailenin Okula Gidip Öğrencinin Durumunu Yakından Takip Etmemesi.....	28
3.10. Ailenin Destek Eğitimi Sağlama Durumu.....	29
KAYNAKÇA.....	30

Tablo Dizini

Tablo 1 - Türkçe Dersi Madde Türleri ve Soru Sayıları	9
Tablo 2 - Matematik Dersi Madde Türleri ve Soru Sayıları	9
Tablo 3 - Fen Bilimleri Dersi Madde Türleri ve Soru Sayıları	9
Tablo 4 - Sosyal Bilgiler Dersi Madde Türleri ve Soru Sayıları	9
Tablo 5 - Ortak Sınav Puan Ortalamaları.....	11
Tablo 6 - Ortak Sınav Madde Analizleri	12
Tablo 7 - Türkçe Dersi Madde Analizleri.....	13
Tablo 8 - Matematik Dersi Madde Analizleri.....	14
Tablo 9 - Fen Bilimleri Dersi Madde Analizleri.....	15
Tablo 10 - Sosyal Bilgiler Dersi Madde Analizleri.....	16
Tablo 11 - Evde İnternet Bağlantısı Olup Olmama Durumuna Göre Ortak Yazılı Sınav Puanlarına Ait T-Testi Sonuçları.....	20
Tablo 12 - Öğrencilerin Kendisine Ait Cep Telefonu Olup Olmama Durumuna Göre Ortak Yazılı Sınav Puanlarına Ait T-Testi Sonuçları	21
Tablo 13 - İletişim Araçlarını Kullanım Sıklığına Göre Ortak Yazılı Sınav Puanlarına Ait Varyans Analiz Sonuçları	22
Tablo 14 - Öğrencilerin İlgi Alanlarına Göre Ortak Yazılı Sınav Puanlarına Ait Varyans Analiz Sonuçları.....	23
Tablo 15 - Öğrencilerin Arkadaşlarıyla Görüşme Sıklığına Göre Ortak Yazılı Sınav Puanlarına Ait Varyans Analiz Sonuçları	24
Tablo 16 - Öğrencilerin Anne Eğitim Durumlarına Göre Ortak Yazılı Sınav Puanlarına Ait Varyans Analizi Sonuçları	24
Tablo 17 - Öğrencilerin Baba Eğitim Durumlarına Göre Ortak Yazılı Sınav Puanlarına Ait Varyans Analizi Sonuçları.....	26
Tablo 18 - Ailenin Derslerde Yardımcı Olup Olmama Durumlarına Göre Ortak Yazılı Sınav Puanlarına Ait T-Testi Analizi Sonuçları	27
Tablo 19 - Ailenin Öğrenci Durumunu Yakından Takip Edip Etmeme Durumlarına Göre Ortak Yazılı Sınav Puanlarına Ait T-Testi	28
Tablo 20 - Öğrencilerin Destek Eğitim Sağlama Durumlarına Göre Ortak Yazılı Sınav Puanlarına Ait T-Testi Analizi Sonuçları	29

Grafik Dizini

Grafik 1 : Türkçe Dersi Puan Dağılımı.....	16
Grafik 2 : Matematik Dersi Puan Dağılımı.....	16
Grafik 3 : Fen Bilimleri Dersi Puan Dağılımı.....	17
Grafik 4 : Sosyal Bilgiler Dersi Puan Dağılımı.....	17
Grafik 5 : "Evde internet bağlantınız var mı?" Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	20
Grafik 6 : "Evde internet bağlantınız var mı?" Sorusuna Verilen Cevaplara Göre Puan Ortalamaları	20
Grafik 7 : "Kendinize ait bir cep telefonunuz var mı?" Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı.....	21
Grafik 8 : "Kendinize ait bir cep telefonunuz var mı?" Sorusuna Verilen Cevaplara Göre Puan Ortalamaları	21
Grafik 9 : "Bilgisayar, tablet, cep telefonu vb. iletişim araçlarını günde ortalama kaç saat kullanıyorsunuz?" Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı.....	22
Grafik 10 : "Bilgisayar, tablet, cep telefonu vb. iletişim araçlarını günde ortalama kaç saat kullanıyorsunuz?" Sorusuna Verilen Cevaplara Göre Puan Ortalamaları	22
Grafik 11 : "Hangisini yapmaktan daha fazla keyif alırsınız?" Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	23
Grafik 12 : "Hangisini yapmaktan daha fazla keyif alırsınız?" Sorusuna Verilen Cevaplara Göre Puan Ortalamaları.....	23
Grafik 13 : "Okul dışında arkadaşlarınızla ne sıklıkta görüşürsünüz?" Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	24
Grafik 14 : "Okul dışında arkadaşlarınızla ne sıklıkta görüşürsünüz?" Sorusuna Verilen Cevaplara Göre Puan Ortalamaları.....	24
Grafik 15 : "Annenizin eğitim durumu nedir?" Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı.....	25
Grafik 16 : "Annenizin eğitim durumu nedir?" Sorusuna Verilen Cevaplara Göre Puan Ortalamaları.....	25
Grafik 17 : "Babanızın eğitim durumu nedir?" Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı.....	26
Grafik 18 : "Babanızın eğitim durumu nedir?" Sorusuna Verilen Cevaplara Göre Puan Ortalamaları.....	26
Grafik 19 : "Aileniz derslerinizde size yardımcı olur mu?" Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	27
Grafik 20 : "Aileniz derslerinizde size yardımcı olur mu?" Sorusuna Verilen Cevaplara Göre Puan Ortalamaları.....	27
Grafik 21 : "Aileniz okula gelip okuldaki durumunuzu yakından takip eder mi?" Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	28
Grafik 22 : "Aileniz okula gelip okuldaki durumunuzu yakından takip eder mi?" Sorusuna Verilen Cevaplara Göre Puan Ortalamaları	28
Grafik 23 : "Aileniz destek eğitimi (kurs, özel ders) almanızı sağlar mı?" Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	29
Grafik 24 : "Aileniz destek eğitimi (kurs, özel ders) almanızı sağlar mı?" Sorusuna Verilen Cevaplara Göre Puan Ortalamaları	29

Bir eğitim sisteminin başarılı olduğu yönlerinin tespit edilmesi ve başarısızlığın kaynaklarının bilinmesi sistem hakkında önlem alınmasını kolaylaştırır. Ayrıca girişilecek benzer eğitim etkinlikleri hakkında daha gerçekçi planlamalar yapılmasına da katkıda bulunur. Bu durum eğitimde değerlendirmenin önemini ortaya koyar. Değerlendirme, bir karar verme işidir. Karar da bilgi toplama ve toplanan bilginin bazı standartlarla karşılaştırılması sonunda elde edilir.

“2023 Eğitim Vizyonu” çerçevesinde, hedeflerimiz ve bu hedeflere ulaşmadaki yol haritamıza yer verilmişti. Müdürlüğümüz de bu süreci Kocaeli’de takip etmek, eğitimde doğru kararlar almak ve ölçme değerlendirme konusunda ilimizde bir bütünlük sağlamak düşüncesiyle 2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılı’ndan itibaren il geneli ortak sınavlar düzenlemektedir. 3 yıldır İl Millî Eğitim Müdürlüğü bünyesinde organize edilen bu sınavlar, ilimizde başarıyla sürdürülmektedir.

Amacımız; ilimizin Türkçe, matematik, fen bilimleri, sosyal bilgiler derslerindeki eğitim durumunu genel olarak görmek, yapılan pilotlama çalışmalarısıyla geçerliliği ve güvenilirliği tespit edilmiş sorularla öğretmenlerimize doğru ölçme araçları sunmak ve aynı zamanda

öğrencilerimizin kazanımları ne düzeyde elde ettiği ile ilgili somut veriler ortaya koymaktır.

Öğrenciler hakkındaki eğitim kararları, başarının yanında başka değer yargılarına da dayandığı gerçeğinden yola çıkarak öğrencilerimize bir de “Öğrenci Anketi” yaptık. Bu anketin öğrenci, öğretmen ve ailelere olan yansımalarını hazırladığımız raporda sunduk.

“Ortak Yazılı Sınavlar İl Raporu” başlıklı bu raporda 4-15 Kasım 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen ortak yazılı sınavlarda elde edilen sonuçlar, Ölçme Değerlendirme Merkezimiz tarafından detaylı şekilde incelenmiştir. Sınava katılan öğrencilerimizin alt testlerde gösterdikleri performans değerlendirilmiş; öğrencilerimizin okulda gösterdikleri başarıları ile anket verileri arasındaki ilişki belirlenmiştir. Bu bakımdan raporun yöneticilere, araştırmacılara ve eğitimcilere önemli bir kaynak olacağını düşünmekteyiz.

Yazılı sınav sonuçlarına ilişkin önemli bilgiler sağlayan bu raporun hazırlanmasında emek veren Kocaeli Ölçme Değerlendirme Merkezi ekibine ve ilimizdeki soru yazarı öğretmenlerimize teşekkür ediyor, raporun şehrimiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Fehmi Rasim ÇELİK
İl Millî Eğitim Müdürü

1. GİRİŞ

1.1. İl Geneli Ortak Yazılı Sınav

Ortak Yazılı Sınavlar, kazanım birlikteliği sağlamak amacıyla İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından uygulanmaktadır.

Kapsam geçerliliği yüksek, ölçme değerlendirme normlarının esas alındığı standart testler ile öğrencileri sınamak, öğrencilerin mevcut durumunun tespitini sağlamak ve verilecek dönütler ile kazanım eksikliklerinin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Yazılı soruları; konu ve kazanım merkezli olarak hazırlanmış, örneklem olarak alınan bir grup üzerinde pilotlaması yapılarak madde gücü orta düzeyde, madde ayırt ediciliği yüksek olan maddeler seçilerek oluşturulmuştur.

Birden çok alan uzmanı tarafından hazırlanan ortak yazılı sınavlarda çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru-yanlış ve öğrencilerin düşüncelerini kendi cümleleriyle ifade etmesine olanak sağlayan kısa ya da uzun cevaplı açık uçlu gibi farklı türlerde sorular kullanılmış; raporda sınava katılan öğrencilerin performansları incelenmiş ve alt testlerin psikometrik özellikleri değerlendirilmiştir.

2019-2020 Eğitim-Öğretim Yılı'nın birinci döneminde 6 ve 7. sınıflarda Türkçe, matematik, fen bilimleri ve sosyal bilgiler derslerinden 1. yazılı sınavları il genelinde ortak yapılmıştır. Sınavlar; 6. sınıfta 28.430, 7. sınıfta 28.676 öğrenciye uygulanmıştır.

Ortak yazılı sınavların puanlamasının Merkezimiz tarafından yapılabilmesi için örneklem okullar seçilmiştir.

1.2. Örneklem

Ortak yazılı sınava ilişkin örneklemin belirlenmesinde e-Okul'dan alınan okul, şube ve öğrenci sayıları kullanılmıştır.

Bu örneklem belirlenirken öğrencilerin kayıtlı oldukları okulların türleri, okulların bulunduğu yer ve idari biçimi (kamu/özel) gibi tabakalı örnekleme yöntemine göre seçkisiz olarak yapılmıştır. Tabakalı örnekleme, evrendeki alt grupların belirlenip bunların evren büyüklüğü içindeki oranlarıyla örnekleme temsil edilmelerini sağlamayı amaçlayan bir örnekleme yöntemidir (Büyüköztürk, 2017).

Örnekleme 6. sınıf düzeyinde 1.650, 7. sınıf düzeyinde 1.660 öğrenci yer almıştır.

1.3. Sınavın Kapsamı

Ortak yazılı sınavın geliştirilmesi sürecinde 6. ve 7. sınıf öğretim programları dikkate alınmaktadır.

Türkçe, matematik, fen bilimleri ve sosyal bilgiler olmak üzere dört test bulunmaktadır. Öğrencilere bu testlerde yer alan soruları cevaplandırmaları için 40'ar dakika süre verilmektedir.

Ortak Yazılı Sınava katılan öğrencilerin Türkçe dersine ait Türkçe testi madde türleri ve soru sayıları Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1 - Türkçe Dersi Madde Türleri ve Soru Sayıları

MADDE TÜRLERİ	SORU SAYISI	TOPLAM
Açık uçlu	1	
Çoktan seçmeli	14	30
Doğru-yanlış	5	
Eşleştirme	10	

Matematik dersine ait Matematik testi madde türleri ve soru sayıları Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2 - Matematik Dersi Madde Türleri ve Soru Sayıları

MADDE TÜRLERİ	SORU SAYISI	TOPLAM
Kısa cevaplı	9	18
Çoktan seçmeli	9	

Fen Bilimleri dersine ait Fen Bilimleri testi madde türleri ve soru sayıları Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3 - Fen Bilimleri Dersi Madde Türleri ve Soru Sayıları

MADDE TÜRLERİ	SORU SAYISI	TOPLAM
Boşluk doldurma	5	
Çoktan seçmeli	12	
Doğru-yanlış	9	32
Eşleştirme	5	
Kısa cevaplı	1	

Sosyal Bilgiler dersine ait Sosyal Bilgiler testi madde türleri ve soru sayıları Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4 - Sosyal Bilgiler Dersi Madde Türleri ve Soru Sayıları

MADDE TÜRLERİ	SORU SAYISI	TOPLAM
Boşluk doldurma	1	
Çoktan seçmeli	18	28
Doğru-yanlış	5	
Eşleştirme	4	

2. ORTAK YAZILI SINAV ANALİZLERİ

Bu bölümde Ortak Yazılı Sınava katılan öğrencilerin puan ortalamaları, sınav istatistikleri, puan dağılımları ve ders bazında analizler detaylı olarak verilmiştir.

2.1. Ortak Sınav Puan Ortalamaları

İl Geneli Ortak Yazılı Sınava katılan öğrencilerin Türkçe, matematik, fen bilimleri ve sosyal bilgiler testlerine ait puan ortalamaları ve standart sapma değerleri Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5 - Ortak Sınav Puan Ortalamaları

DERS	PUAN ORT.	STANDART SAPMA
Türkçe	58,90	2,81
Matematik	61,53	0,95
Fen Bilimleri	62,59	0,20
Sosyal Bilgiler	68,49	3,97

Tablo 5'te görüldüğü gibi puan ortalamasının en yüksek olduğu test Sosyal (68,49), en düşük olduğu test ise Türkçe'dir (58,90).

2.2. Ortak Yazılı Sınav İstatistikleri

Örnekleme katılan öğrenciler içinde incelenen soruyu doğru yapanların oranını ifade etmek için soru güçlük düzeyi kullanılmaktadır. Öğrenci grubunun üst %27'si ve alt %27'si alınarak madde güçlük ve güvenilirlik analizi yapılmaktadır. Bir sorunun güçlüğü o soruyu doğru cevaplayanların yüzdesidir. Güçlük ne kadar büyükse soru o kadar kolay demektir (Tekin, 2010). Soru güçlük düzeyi, bir testin niteliğini belirleyen en önemli özelliklerden olan testin geçerliği ve güvenilirliği üzerinde de önemli bir rol oynar (Crocker ve Algina, 1986).

Bir testin, ölçmek için düzenlendiği kazanımların uygun bir ölçüsü olduğu kabul edilirse o testteki herhangi bir soruya üst grupta doğru cevap veren öğrencilerin sayısının, alt grupta doğru cevap veren öğrencilerin sayısından büyük olması beklenir. Bu fark ne kadar büyükse sorunun geçerliği de o kadar yüksektir.

Ayırt etme gücü 0,40 ve daha büyük olan maddeler, ayırt etme gücü yüksek olan maddelerdir. 0,20-0,39 arasında ayırt etme gücüne sahip olan maddelerin ayırt etme gücü orta, ayırt etme gücü 0,19 ve daha küçük olan maddelerin ayırt etme gücü ise düşüktür (Tekin, 2010).

Bir testteki maddelerin ayırt etme güçleri ile o testin güvenilirliği ve geçerliği arasında sıkı bir ilişki vardır. Yüksek ayırt etme puanların dağılımını genişleterek testin güvenilirliğini artırır. İki testten ortalama ayırt etme gücü daha yüksek olanı, daha güvenilir olacaktır (Tekin, 2010).

Ortak yazılı sınavdaki her bir sorunun kazanımları yazılarak ortalama güçlük ve ayırt edicilik değerleri tüm dersler için tek tek tablolarda gösterilmiştir.

2.3. Ders Bazında Analizler

Tablo 10'da her bir derse ait ortalama soru güçlükleri ve soru ayırt ediciliklerine yer verilmiştir.

Tablo 6 - Ortak Sınav Madde Analizleri

Ders	Ortalama Soru Güçlüğü	Ortalama Soru Ayırt Ediciliği
Türkçe	0,59	0,46
Matematik	0,62	0,68
Fen Bilimleri	0,63	0,49
Sosyal Bilgiler	0,68	0,50

Madde Güçlüğü Yorumu

0,00 - 0,19 arasında	Çok zor
0,20 - 0,39 arasında	Zor
0,40 - 0,59 arasında	Orta güçlükte
0,60 - 0,79 arasında	Kolay
0,80 - 1,00 arasında	Çok kolay

Madde Ayırt Edicilik Yorumu

-1,00 - 0,00 arasında	Geçersiz. Zıt değişkeni ölçüyor.
0,00 - 0,19 arasında	Geçersiz. Ölçülmek isteneni ölçmüyor.
0,20 - 0,29 arasında	Kısmen geçerli. Bilenle bilmeyeni kısmen ayırt ediyor.
0,30 - 0,39 arasında	Geçerli. Bilenle bilmeyeni ayırt ediyor.
0,40 - 1,00 arasında	Yüksek geçerlikte. Bilenle bilmeyeni çok iyi ayırt ediyor.

Yukarıda verilen madde ayırt edicilik ve madde güçlük yorumlarına göre Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler testleri öğrencilere kolay gelmiştir.

Madde ayırt ediciliklerine bakıldığında Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler testleri yüksek geçerliktedir ve bilen öğrenci ile bilmeyen öğrenciyi çok iyi ayırt etmiştir.

Tablo 7 - Türkçe Dersi Madde Analizleri

Soru No	Kazanımlar	Madde Güçlüğü	Üst Grup	Alt Grup	Madde Ayırt Ediciliği	Soru Tipi
1	T.6.3.26. Metin türlerini ayırt eder.	0,60	0,91	0,27	0,65	Ç. S
2	T.6.3.27. Şiirin şekil özelliklerini açıklar.	0,29	0,47	0,17	0,30	Ç. S
3	T.6.3.30. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.	0,70	0,93	0,38	0,55	Ç. S
4	T.6.3.25. Metinler arasında karşılaştırma yapar.	0,44	0,63	0,32	0,31	Ç. S
5_1	T.6.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.	0,52	0,71	0,30	0,41	D.Y
5_2	T.6.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.	0,90	0,98	0,70	0,28	D.Y
5_3	T.6.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.	0,61	0,74	0,46	0,28	D.Y
5_4	T.6.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.	0,79	0,94	0,57	0,37	D.Y
5_5	T.6.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.	0,51	0,68	0,42	0,25	D.Y
6	T.6.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.	0,46	0,78	0,20	0,59	Ç.S
7	T.6.3.17.Metinle ilgili soruları cevaplar.	0,57	0,90	0,15	0,74	A.U
8	T.6.3.21. Metnin içeriğine uygun başlık belirler.	0,76	0,97	0,42	0,55	Ç.S
9	T.6.3.20. Metnin ana fikrini / ana duygusunu belirler.	0,65	0,94	0,30	0,64	Ç.S
10	T.6.3.22. Metindeki hikâyeye unsurlarını belirler.	0,67	0,93	0,33	0,60	Ç.S
11_1	T.6.3.7. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.	0,76	0,92	0,55	0,37	SNF
11_2	T.6.3.7. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.	0,89	0,97	0,70	0,28	SNF
11_3	T.6.3.7. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.	0,46	0,64	0,36	0,29	SNF
11_4	T.6.3.7. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.	0,77	0,93	0,53	0,41	SNF
11_5	T.6.3.7. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.	0,88	0,97	0,70	0,27	SNF
12	T.6.3.19. Metnin konusunu belirler.	0,51	0,73	0,32	0,41	Ç.S
13	T.6.3.32. Medya metinlerini değerlendirir.	0,72	0,98	0,34	0,64	Ç.S
14	T.6.3.23. Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.	0,38	0,72	0,19	0,53	Ç.S
15	T.6.3.34. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.	0,21	0,35	0,17	0,17	Ç.S
16	T.6.4.10. Yazdıklarını düzenler.	0,75	0,98	0,38	0,60	Ç.S
17	T.6.3.24. Metnin içeriğini yorumlar.	0,57	0,90	0,28	0,61	Ç.S
18_1	T.6.3.29. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.	0,85	1,00	0,57	0,43	EŞL.
18_2	T.6.3.29. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.	0,68	0,97	0,30	0,67	EŞL.
18_3	T.6.3.29. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.	0,70	0,94	0,32	0,62	EŞL.
18_4	T.6.3.29. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.	0,66	0,90	0,35	0,55	EŞL.
18_5	T.6.3.29. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.	0,64	0,88	0,32	0,56	EŞL.

Tablo 6'da görüldüğü gibi Ortak Yazılı Sınavdaki Türkçe testinin ortalama soru güçlükleri 0,21 ile 0,90 arasında değer almıştır. Ayırt edicilikleri ise 0,17 ile 0,74 arasında değer almıştır.

Tablo 8 - Matematik Dersi Madde Analizleri

Soru No	Kazanımlar	Madde Güçlüğü	Üst Grup	Alt Grup	Madde Ayırt Ediciliği	Soru Tipi
1	M.6.1.1.1 Bir doğal sayının kendisiyle tekrarlı çarpımını üslü ifade olark yazar ve değerini hesaplar.	0,72	0,95	0,35	0,60	KC
2	M.6.1.1.2. İşlem önceliğini dikkate alark doğal sayılarla dört işlem yapar.	0,63	0,95	0,19	0,76	KC
3	M.6.1.1.3. Doğal sayılarda ortak çarpan parantezine alma ve dağılıma özelliğini uygulamaya yönelik işlemler yapar.	0,68	0,98	0,23	0,76	KC
4	M.6.1.1.4. Doğal sayılarla dört işlem yapmayı gerektiren problemleri çözer ve kurar.	0,38	0,80	0,06	0,74	KC
5	M.6.1.2.2. 2, 3, 4, 5, 6, 9 ve 10'a kalansız bölünebilme kurallarını açıklar ve kullanır.	0,82	0,98	0,53	0,45	KC
6	M.6.1.2.1. Doğal sayıların çarpanlarını ve katlarını belirler.	0,73	0,99	0,31	0,68	KC
7	M.6.1.2.1. Doğal sayıların çarpanlarını ve katlarını belirler.	0,54	0,95	0,10	0,85	KC
8	M.6.1.2.1. Doğal sayıların çarpanlarını ve katlarını belirler.	0,84	0,99	0,53	0,46	KC
9	M.6.1.2.4. Doğal sayıların asal çarpanlarını belirler.	0,42	0,82	0,13	0,70	KC
10	M.6.1.2.3. Asal sayıları özellikleri ile belirler.	0,52	0,95	0,24	0,71	ÇS
11	M.6.1.2.3. Asal sayıları özellikleri ile belirler.	0,60	0,98	0,15	0,83	ÇS
12	M.6.1.1.3. Doğal sayılarda ortak çarpan parantezine alma ve dağılıma özelliğini uygulamaya yönelik işlemler yapar.	0,73	0,94	0,43	0,50	ÇS
13	M.6.1.1.4. Doğal sayılarla dört işlem yapmayı gerektiren problemleri çözer ve kurar.	0,53	0,86	0,24	0,62	ÇS
14	M.6.1.2.1. Doğal sayıların çarpanlarını ve katlarını belirler.	0,62	0,98	0,22	0,76	ÇS
15	M.6.1.2.1. Doğal sayıların çarpanlarını ve katlarını belirler.	0,62	0,95	0,21	0,74	ÇS
16	M.6.1.1.2. İşlem önceliğini dikkate alark doğal sayılarla dört işlem yapar.	0,56	0,89	0,31	0,58	ÇS
17	M.6.1.1.1 Bir doğal sayının kendisiyle tekrarlı çarpımını üslü ifade olark yazar ve değerini hesaplar.	0,47	0,93	0,15	0,78	ÇS
18	M.6.1.2.2. 2, 3, 4, 5, 6, 9 ve 10'a kalansız bölünebilme kurallarını açıklar ve kullanır.	0,62	0,98	0,22	0,76	ÇS

Tablo 7'de görüldüğü gibi Ortak Yazılı Sınavdaki Matematik testinin ortalama soru güçlükleri 0,38 ile 0,84 arasında değer almıştır. Ayırt edicilikleri ise 0,45 ile 0,85 arasında değer almıştır.

Tablo 9 - Fen Bilimleri Dersi Madde Analizleri

Soru No	Kazanımlar	Madde Güçlüğü	Üst Grup	Alt Grup	Madde Ayırt Ediciliği	Soru Tipi
A1	F.6.1.1.1. Güneş sistemindeki gezegenleri birbirleri ile karşılaştırır.	0,95	1,00	0,86	0,14	DY
A2	F.6.1.1.1. Güneş sistemindeki gezegenleri birbirleri ile karşılaştırır.	0,94	0,98	0,90	0,08	DY
A3	F.6.2.2.2. Besinlerin kana geçebilmesi için fiziksel (mekanik) ve kimyasal sindirime uğraması gerektiği çıkarımını yapar	0,58	0,82	0,51	0,31	DY
A4	F.6.1.2.2. Ay tutulmasının nasıl oluştuğunu tahmin eder.	0,90	0,98	0,78	0,20	DY
A5	F.6.2.3.1. Dolaşım sistemini oluşturan yapı ve organların görevlerini model kullanarak açıklar.	0,59	0,79	0,40	0,39	DY
B1	F.6.1.1.1. Güneş sistemindeki gezegenleri birbirleri ile karşılaştırır.	0,77	0,97	0,40	0,57	BD
B2	F.6.2.3.3. Kanın yapısını ve görevlerini tanımlar.	0,37	0,63	0,17	0,45	BD
B3	F.6.2.2.2. Besinlerin kana geçebilmesi için fiziksel (mekanik) ve kimyasal sindirime uğraması gerektiği çıkarımını yapar	0,46	0,83	0,10	0,73	BD
B4	F.6.2.2.2. Besinlerin kana geçebilmesi için fiziksel (mekanik) ve kimyasal sindirime uğraması gerektiği çıkarımını yapar	0,45	0,78	0,15	0,63	BD
B5	F.6.2.3.1. Dolaşım sistemini oluşturan yapı ve organların görevlerini model kullanarak açıklar.	0,66	0,92	0,37	0,55	BD
C1	6.2.1.1. Destek ve hareket sistemine ait yapıları örneklerle açıklar.	0,64	0,82	0,42	0,39	EŞL
C2	6.2.1.1. Destek ve hareket sistemine ait yapıları örneklerle açıklar.	0,85	0,99	0,58	0,41	EŞL
C3	6.2.1.1. Destek ve hareket sistemine ait yapıları örneklerle açıklar.	0,79	0,97	0,47	0,49	EŞL
C4	6.2.1.1. Destek ve hareket sistemine ait yapıları örneklerle açıklar.	0,70	0,94	0,35	0,59	EŞL
C5	6.2.1.1. Destek ve hareket sistemine ait yapıları örneklerle açıklar.	0,84	0,99	0,57	0,41	EŞL
D1	F.6.1.2.1. Güneş tutulmasının nasıl oluştuğunu tahmin eder.	0,71	0,98	0,35	0,62	ÇŞ
D2	F.6.1.1.2. Güneş sistemindeki gezegenleri, Güneş'e yakınlıklarına göre sıralayarak bir model oluşturur.	0,60	0,95	0,20	0,76	ÇŞ
D3	F.6.1.1.1. Güneş sistemindeki gezegenleri birbirleri ile karşılaştırır.	0,61	0,89	0,31	0,58	ÇŞ
D4	F.6.2.2.1. Sindirim sistemini oluşturan yapı ve organların görevlerini modeller kullanarak açıklar.	0,58	0,95	0,25	0,71	ÇŞ
D5	F.6.2.3.1. Dolaşım sistemini oluşturan yapı ve organların görevlerini model kullanarak açıklar.	0,58	0,71	0,44	0,27	ÇŞ
D6	F.6.2.2.2. Besinlerin kana geçebilmesi için fiziksel (mekanik) ve kimyasal sindirime uğraması gerektiği çıkarımını yapar	0,32	0,54	0,22	0,33	ÇŞ
D7	6.2.1.1. Destek ve hareket sistemine ait yapıları örneklerle açıklar.	0,69	0,97	0,29	0,69	ÇŞ
D8	F.6.1.2.1. Güneş tutulmasının nasıl oluştuğunu tahmin eder.	0,73	0,98	0,35	0,63	ÇŞ
D9	F.6.2.3.2. Büyük ve küçük kan dolaşımını şema üzerinde inceleyerek bunların görevlerini açıklar.	0,50	0,89	0,22	0,68	ÇŞ
D10	F.6.2.3.3. Kanın yapısını ve görevlerini tanımlar	0,43	0,78	0,17	0,61	ÇŞ
D11	F.6.2.2.2. Besinlerin kana geçebilmesi için fiziksel (mekanik) ve kimyasal sindirime uğraması gerektiği çıkarımını yapar	0,38	0,66	0,17	0,49	ÇŞ
D12	F.6.1.2.1. Güneş tutulmasının nasıl oluştuğunu tahmin eder.	0,64	0,96	0,21	0,75	ÇŞ
Ea	F.6.2.2.1. Sindirim sistemini oluşturan yapı ve organların görevlerini modeller kullanarak açıklar.	0,88	0,99	0,68	0,31	KC
Eb1	F.6.2.2.1. Sindirim sistemini oluşturan yapı ve organların görevlerini modeller kullanarak açıklar.	0,63	0,86	0,45	0,41	DY
Eb2	F.6.2.2.1. Sindirim sistemini oluşturan yapı ve organların görevlerini modeller kullanarak açıklar.	0,66	0,92	0,42	0,50	DY
Eb3	F.6.2.2.1. Sindirim sistemini oluşturan yapı ve organların görevlerini modeller kullanarak açıklar.	0,70	0,93	0,44	0,48	DY
Eb4	F.6.2.2.1. Sindirim sistemini oluşturan yapı ve organların görevlerini modeller kullanarak açıklar.	0,48	0,87	0,20	0,67	DY

Tablo 8'de görüldüğü gibi Ortak Yazılı Sınavdaki Fen Bilimleri testinin ortalama soru güçlükleri 0,32 ile 0,95 arasında değer almıştır. Ayırt edicilikleri ise 0,08 ile 0,76 arasında değer almıştır.

Tablo 10 - Sosyal Bilgiler Dersi Madde Analizleri

Soru No	Kazanımlar	Madde Güçlüğü	Üst Grup	Alt Grup	Madde Ayırt Ediciliği	Soru Tipi
A1	SB.6.1.3. Toplumda uyum içerisinde yaşayabilmek için farklı cinsiyet, sosyo-ekonomik ve kültürel gruplara karşı ön yargıları sorgular.	0,86	0,99	0,59	0,40	DY
A2	SB.6.1.1. Sosyal rollerin zaman içerisindeki değişimini inceler.	0,75	0,96	0,49	0,47	DY
A3	SB.6.2.2. İslamiyet'in ortaya çıkışını ve beraberinde getirdiği değişimleri yorumlar.	0,63	0,88	0,40	0,48	DY
A4	SB.6.2.2. İslamiyet'in ortaya çıkışını ve beraberinde getirdiği değişimleri yorumlar.	0,82	0,98	0,59	0,38	DY
A5	SB.6.1.4. Toplumsal birlikteliğin oluşmasında sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı destekleyici faaliyetlere katılır.	0,89	0,95	0,81	0,14	DY
B	SB.6.2.2. İslamiyet'in ortaya çıkışını ve beraberinde getirdiği değişimleri yorumlar. / SB.6.2.1. Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletlerinin coğrafi, siyasi, ekonomik ve kültürel özelliklerine ilişkin çıkarımlarda bulunur.	0,66	0,88	0,41	0,46	BD
C1	SB.6.1.5. Bir soruna getirilen çözümlerin hak, sorumluluk ve özgürlükler temelinde olması gerektiğini savunur.	0,92	1,00	0,75	0,25	EŞL
C2	SB.6.1.5. Bir soruna getirilen çözümlerin hak, sorumluluk ve özgürlükler temelinde olması gerektiğini savunur.	0,83	0,97	0,58	0,40	EŞL
C3	SB.6.1.5. Bir soruna getirilen çözümlerin hak, sorumluluk ve özgürlükler temelinde olması gerektiğini savunur.	0,84	0,98	0,58	0,40	EŞL
D1	SB.6.1.1. Sosyal rollerin zaman içerisindeki değişimini inceler.	0,69	0,94	0,40	0,54	ÇŞ
D2	SB.6.1.1. Sosyal rollerin zaman içerisindeki değişimini inceler.	0,59	0,87	0,29	0,58	ÇŞ
D3	SB.6.1.2. Bireyin gelişiminde ve toplumsal birlikteliğin oluşmasında sosyal, kültürel ve tarihî bağların etkisini analiz eder.	0,45	0,79	0,18	0,61	ÇŞ
D4	SB.6.1.4. Toplumsal birlikteliğin oluşmasında sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı destekleyici faaliyetlere katılır.	0,81	0,97	0,55	0,43	ÇS
D5	SB.6.1.3. Toplumda uyum içerisinde yaşayabilmek için farklı cinsiyet, sosyo-ekonomik ve kültürel gruplara karşı ön yargıları sorgular.	0,55	0,88	0,24	0,64	ÇŞ
D6	SB.6.1.2. Bireyin gelişiminde ve toplumsal birlikteliğin oluşmasında sosyal, kültürel ve tarihî bağların etkisini analiz eder.	0,44	0,77	0,24	0,53	ÇS
D7	SB.6.1.3. Toplumda uyum içerisinde yaşayabilmek için farklı cinsiyet, sosyo-ekonomik ve kültürel gruplara karşı ön yargıları sorgular.	0,76	0,98	0,39	0,59	ÇŞ
D8	SB.6.1.5. Bir soruna getirilen çözümlerin hak, sorumluluk ve özgürlükler temelinde olması gerektiğini savunur.	0,74	0,97	0,41	0,56	ÇS
D9	SB.6.1.5. Bir soruna getirilen çözümlerin hak, sorumluluk ve özgürlükler temelinde olması gerektiğini savunur.	0,78	0,92	0,57	0,36	ÇŞ
D10	SB.6.2.1. Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletlerinin coğrafi, siyasi, ekonomik ve kültürel özelliklerine ilişkin çıkarımlarda bulunur.	0,78	0,98	0,45	0,54	ÇS
D11	SB.6.1.4. Toplumsal birlikteliğin oluşmasında sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı destekleyici faaliyetlere katılır.	0,80	0,98	0,47	0,51	ÇŞ
D12	SB.6.2.1. Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletlerinin coğrafi, siyasi, ekonomik ve kültürel özelliklerine ilişkin çıkarımlarda bulunur.	0,62	0,92	0,32	0,60	ÇS
D13	SB.6.2.1. Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletlerinin coğrafi, siyasi, ekonomik ve kültürel özelliklerine ilişkin çıkarımlarda bulunur.	0,62	0,94	0,28	0,66	ÇŞ
D14	SB.6.2.1. Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletlerinin coğrafi, siyasi, ekonomik ve kültürel özelliklerine ilişkin çıkarımlarda bulunur.	0,70	0,95	0,39	0,57	ÇS
D15	SB.6.2.1. Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletlerinin coğrafi, siyasi, ekonomik ve kültürel özelliklerine ilişkin çıkarımlarda bulunur.	0,74	0,95	0,38	0,57	ÇŞ
D16	SB.6.2.1. Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletlerinin coğrafi, siyasi, ekonomik ve kültürel özelliklerine ilişkin çıkarımlarda bulunur.	0,60	0,95	0,24	0,72	ÇS
D17	SB.6.2.2. İslamiyet'in ortaya çıkışını ve beraberinde getirdiği değişimleri yorumlar.	0,73	0,98	0,36	0,63	ÇŞ
D18	SB.6.2.1. Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletlerinin coğrafi, siyasi, ekonomik ve kültürel özelliklerine ilişkin çıkarımlarda bulunur.	0,69	0,97	0,35	0,61	ÇS
E	SB.6.1.2. Bireyin gelişiminde ve toplumsal birlikteliğin oluşmasında sosyal, kültürel ve tarihî bağların etkisini analiz eder.	0,55	0,77	0,38	0,39	EŞL

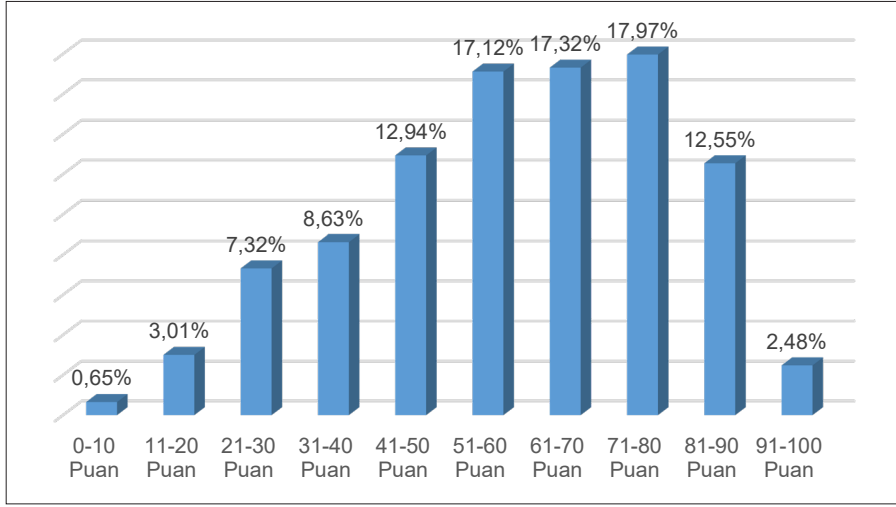
Tablo 9'da görüldüğü gibi Ortak Yazılı Sınavdaki Sosyal Bilgiler testinin ortalama soru güçlükleri 0,44 ile 0,92 arasında değer almıştır. Ayırt edicilikleri ise 0,14 ile 0,72 arasında değer almıştır.

Ortak Yazılı Sınavda tüm testlere ait ortalama soru ayırt edicilik değerlerinin oldukça yüksek düzeyde olduğu görülmektedir.

2.4. Ders Bazında Puan Dağılımları

Ortak sınav örnekleminde yer alan öğrencilerin Türkçe testine ait puan dağılımı Grafik 1'de gösterilmiştir.

Grafik 1 : Türkçe Dersi Puan Dağılımı

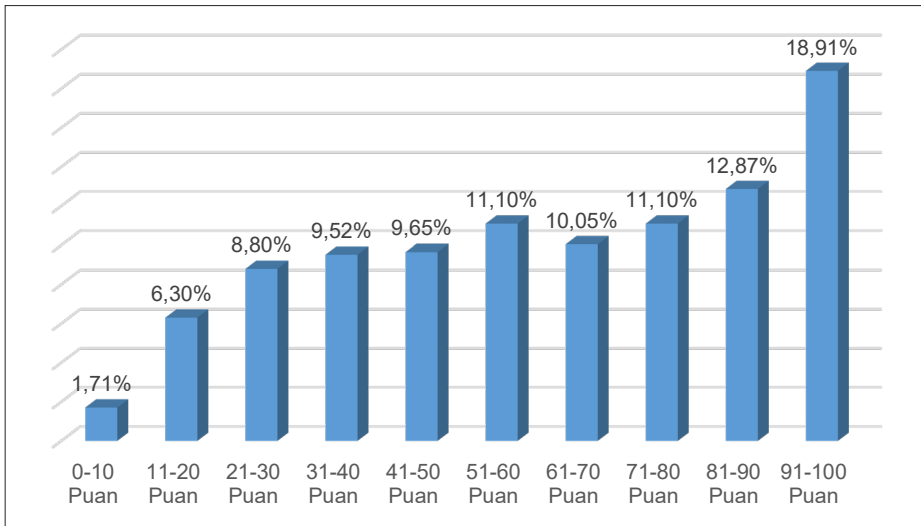

Grafik 1'de görüldüğü üzere Türkçe testini cevaplayan öğrencilerin puan dağılımı normal dağılımdan farklılık göstermektedir. Tepe noktası 83, ortalama 58 ve ortancanın 61 olarak hesaplanması dolayısıyla kısmen sola çarpık bir yapıda olduğu belirlenmiştir.

Öğrencilerin % 67,44'ünün puanı 50 ile 100 arasındadır. Toplamda 100 puan olan bu testte öğrencilerin puan ortalaması yaklaşık 58'dir. Dağılımın kısmen sola çarpık yapıda olması ile öğrencilerin yarısından fazlasının 50 üzeri puan alması öğrencilerin bu testte görece yüksek başarı gösterdiğini işaret etmektedir.

Ortak sınav örnekleminde yer alan öğrencilerin Matematik testine ait puan dağılımı Grafik 2'de gösterilmiştir.

Grafik 2 : Matematik Dersi Puan Dağılımı

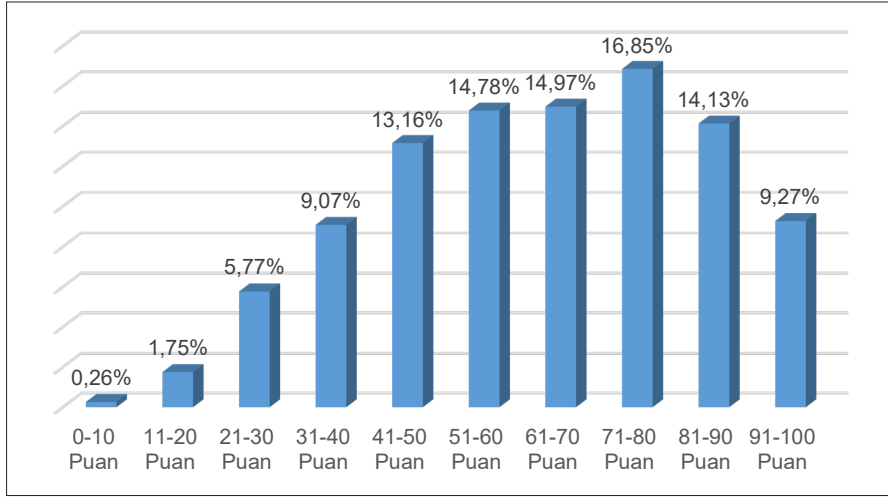

Grafik 2'de görüldüğü üzere Matematik testini cevaplayan öğrencilerin puan dağılımı normal dağılımdan farklılık göstermektedir. Tepe noktası 100, ortalama 62 ve ortancanın 64 olarak hesaplanması dolayısıyla kısmen sola çarpık bir yapıda olduğu belirlenmiştir.

Öğrencilerin % 64,03'ünün puanı 50 ile 100 arasındadır. Toplamda 100 puan olan bu testte öğrencilerin puan ortalaması yaklaşık 62'dir. Dağılımın kısmen sola çarpık yapıda olması ile öğrencilerin yarısından fazlasının 50 üzeri puan alması öğrencilerin bu testte görece yüksek başarı gösterdiğini işaret etmektedir.

Ortak sınav örnekleminde yer alan öğrencilerin Fen Bilimleri testine ait puan dağılımı Grafik 3'te gösterilmiştir.

Grafik 3 : Fen Bilimleri Dersi Puan Dağılımı

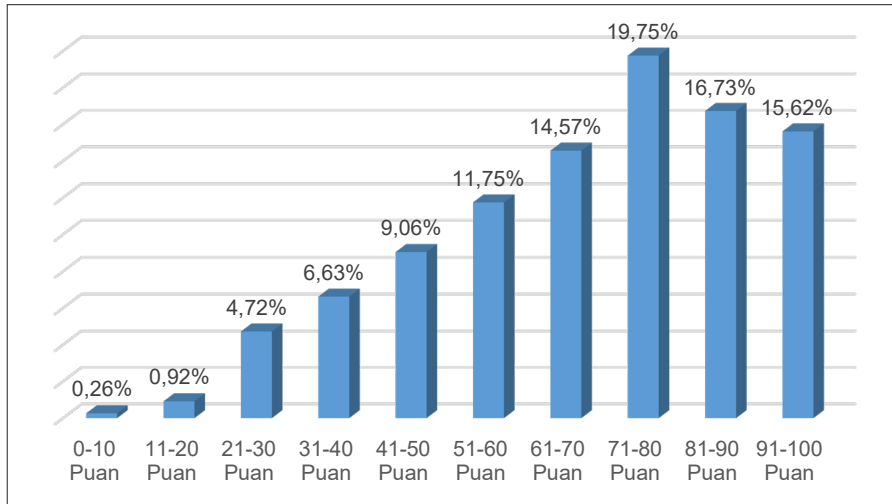

Grafik 3'te görüldüğü üzere Fen Bilimleri testini cevaplayan öğrencilerin puan dağılımı normal dağılımdan farklılık göstermektedir. Tepe noktası 78, ortalama 63 ve ortancanın 64 olarak hesaplanması dolayısıyla kısmen sola çarpık bir yapıda olduğu belirlenmiştir.

Öğrencilerin % 70'inin puanı 50 ile 100 arasındadır. Toplamda 100 puan olan bu testte öğrencilerin puan ortalaması yaklaşık 63'dir. Dağılımın kısmen sola çarpık yapıda olması ile öğrencilerin yarısından fazlasının 50 üzeri puan alması öğrencilerin bu testte görece yüksek başarı gösterdiğini işaret etmektedir.

Ortak sınav örnekleminde yer alan öğrencilerin Sosyal Bilgiler testine ait puan dağılımı Grafik 4'te gösterilmiştir.

Grafik 4 : Sosyal Bilgiler Dersi Puan Dağılımı

Grafik 4'te görüldüğü üzere Sosyal Bilgiler testini cevaplayan öğrencilerin puan dağılımı normal dağılımdan farklılık göstermektedir. Tepe noktası 88, ortalama 69 ve ortancanın 72 olarak hesaplanması dolayısıyla kısmen sola çarpık bir yapıda olduğu belirlenmiştir.

Öğrencilerin % 70'inin puanı 50 ile 100 arasındadır. Toplamda 100 puan olan bu testte öğrencilerin puan ortalaması yaklaşık 69'dur. Dağılımın kısmen sola çarpık yapıda olması ile öğrencilerin yarısından fazlasının 50 üzeri puan alması öğrencilerin bu testte görece yüksek başarı gösterdiğini işaret etmektedir.

3. PSİKOMETRİK ÖZELLİKLER

Ankette yer alan değişkenlerin öğrencilerin ortalama başarıları üzerindeki etkisini incelemek amacıyla ilgili değişkenler üzerinde analiz çalışmaları yürütülmüş ve elde edilen bulgular raporlanmıştır.

3.1. Evdeki İnternet Bağlantısı

Bu bölümdeki bulgulara, 6. Sınıf öğrencilerine yöneltilen “Evde internet bağlantınız var mı?” sorusu kaynaklık etmiştir.

Öğrencilerin puan ortalamalarının, evdeki internet bağlantısının varlığına göre anlamlı bir fark gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla bağımsız örneklemelerde t-testi yapılmıştır. Analiz sonucu elde edilen bulgular Tablo 11’de verilmiştir.

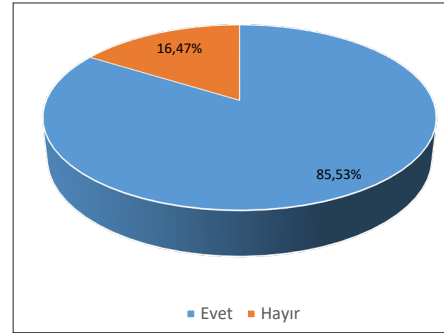
Tablo 11 - Evde İnternet Bağlantısı Olup Olmama Durumuna Göre Ortak Yazılı Sınav Puanlarına Ait T-Testi Sonuçları

Evde İnternet Bağlantısı	N	%	$\bar{X}$	S	sd	t	p
EVET	1182	83,53	65,16	19,30	1415	7,63	,000
HAYIR	235	16,47	54,43	21,50			

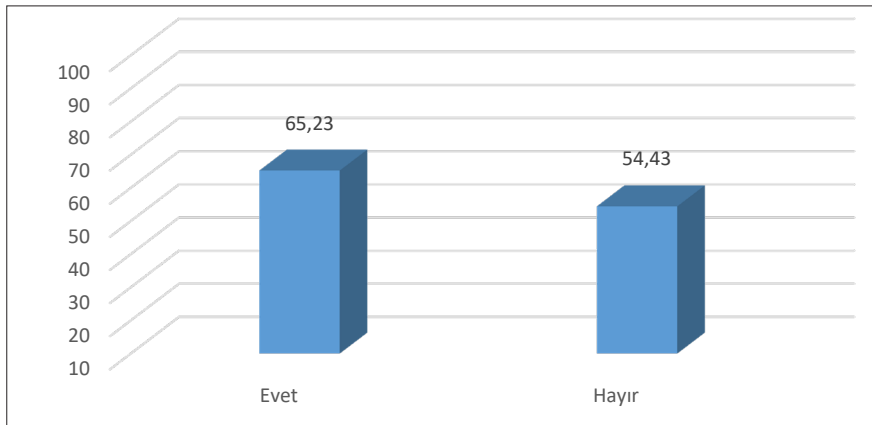
Araştırmaya katılan öğrencilerin %83,53’ünün evinde internet bağlantısı bulunmakta, %16,47’sinin evinde internet bağlantısı bulunmamaktadır.

Öğrencilerin başarı ortalamaları incelendiğinde evinde internet bağlantısı olan öğrencilerin başarı ortalamaları ($\bar{X}=65,16$) evinde internet bağlantısı olmayan öğrencilerin başarı ortalamalarından ($\bar{X}=54,43$) daha yüksek ve ortalama puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir ($t_{1415}=7,63$, $p<0,01$).

Grafik 5 : "Evde internet bağlantınız var mı?" Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

Grafik 6 : "Evde internet bağlantınız var mı?" Sorusuna Verilen Cevaplara Göre Puan Ortalamaları

3.2. Kendinize Ait Cep Telefonu

Araştırmada öğrencilere “Kendinize ait cep telefonunuz var mı?” sorusu yöneltilmiştir.

Ortak sınava ilişkin ortalama puanların istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin analiz sonuçları ve betimsel istatistikler Tablo 12’de verilmiştir.

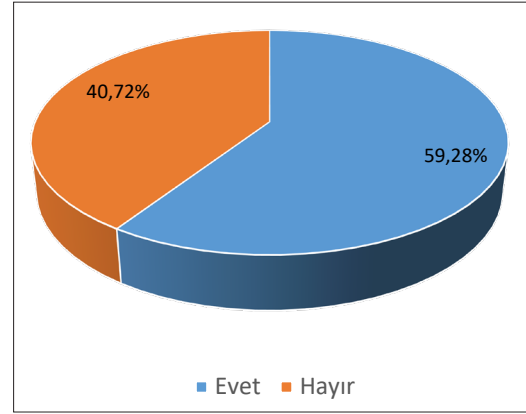
Tablo 12 - Öğrencilerin Kendisine Ait Cep Telefonu Olup Olmama Durumuna Göre Ortak Yazılı Sınav Puanlarına Ait T-Testi Sonuçları

Kendisine ait cep telefonu	N	%	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Evet	834	59,28	65,12	19,71	1405	3,92	,000
Hayır	573	40,72	60,87	20,42			

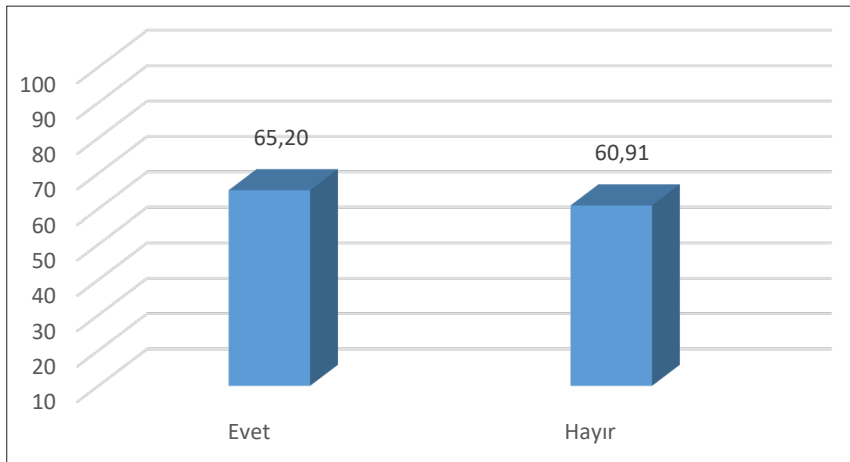
Araştırmaya katılan öğrencilerin %59,28’inin kendisine ait bir cep telefonu bulunmakta, %40,72’sinin ise kendisine ait cep telefonu bulunmamaktadır.

Öğrencilerin başarı ortalamaları incelendiğinde kendisine ait bir cep telefonu olan öğrencilerin başarı ortalamaları ($\bar{X}=65,12$) kendisine ait bir cep telefonu olmayan öğrencilerin başarı ortalamalarından ($\bar{X}=60,87$) daha yüksek ve ortalama puanla arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir ($t_{1402}=3,92$, $p<0,01$).

Grafik 7 :“Kendinize ait bir cep telefonunuz var mı?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

Grafik 8 :“Kendinize ait bir cep telefonunuz var mı?” Sorusuna Verilen Cevaplara Göre Puan Ortalamaları

3.3. İletişim Araçlarının Kullanım Sıklığı

Araştırmada öğrencilere “Bilgisayar, tablet, cep telefonu vb. iletişim araçlarını günde ortalama kaç saat kullanıyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir.

Ortak sınava ilişkin ortalama puanların istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin analiz sonuçları ve betimsel istatistikler Tablo 13’te verilmiştir.

Tablo 13 - İletişim Araçlarını Kullanım Sıklığına Göre Ortak Yazılı Sınav Puanlarına Ait Varyans Analiz Sonuçları

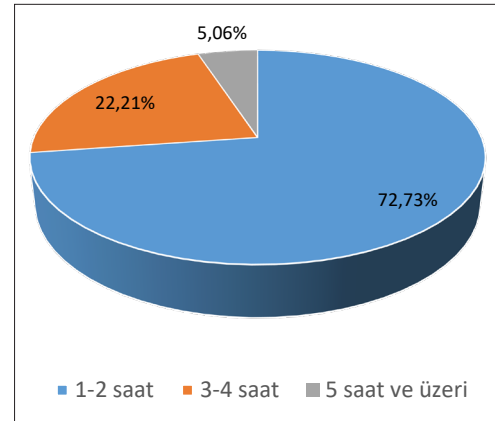
Kullanım sıklığı	N	%	$\bar{X}$	S	sd	F	P
1-2 saat	992	72,73	64,63	19,99	2-1331	15,87	,000
3-4 saat	303	22,21	62,77	18,55			
5 ve üzeri	69	5,06	50,90	21,41			
Toplam	1364	100.0	63,52	19,97			

Yanıtların dağılımına bakıldığında, öğrencilerin %72,73’ünün bilgisayar, tablet, cep telefonu gibi iletişim araçlarını kullanma sıklığı günde 1-2 saat, %22,21’inin kullanma sıklığı günde 3-4 saat ve %5,06’sının kullanma sıklığı ise günde 5 ve üzeri saattir.

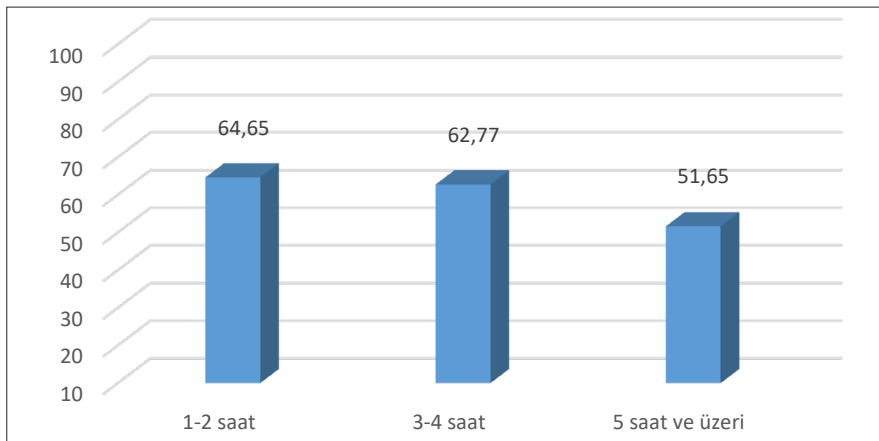
Ortalama puanlar iletişim araçlarının kullanım sıklığına göre incelendiğinde, iletişim araçlarını kullanım sıklığı arttıkça ortalama puanların azaldığı görülmektedir. En yüksek ortalamanın ($\bar{X}=64,63$) iletişim araçlarını kullanım sıklığı 1-2 saat olan öğrencilere ait olduğu, en düşük ortalamasının ise ($\bar{X}=50,90$) iletişim araçlarını kullanım sıklığı 5 ve üzeri saat olan öğrencilere ait olduğu görülmektedir.

Varyans analizi sonuçları incelendiğinde, iletişim araçlarını kullanım sıklığı 1-2 saat ve 3-4 saat olan öğrencilerin ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı, diğer ikili gruplarda ortalamalar arasındaki farkların istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir ($F_{2-1311} = 15,87, p < 0,01$).

Grafik 9 : “Bilgisayar, tablet, cep telefonu vb. iletişim araçlarını günde ortalama kaç saat kullanıyorsunuz?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

Grafik 10 : “Bilgisayar, tablet, cep telefonu vb. iletişim araçlarını günde ortalama kaç saat kullanıyorsunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplara Göre Puan Ortalamaları

3.4. İlgi Alanları

Araştırmada öğrencilere “Hangisini yapmaktan daha fazla keyif alırsınız?” sorusu yöneltilmiştir.

Ortak sınava ilişkin ortalama puanların istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin analiz sonuçları ve betimsel istatistikler Tablo 14’te verilmiştir.

Tablo 14 - Öğrencilerin İlgi Alanlarına Göre Ortak Yazılı Sınav Puanlarına Ait Varyans Analiz Sonuçları

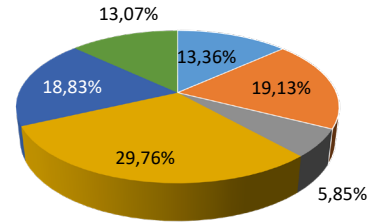
İlgi alanları	N	%	$\bar{X}$	S	sd	F	P
Kitap, dergi vb okumak	176	13,36	63,13	23,48	5-1311	7,37	,000
Oyun oynamak (bilgisayar, mobil, konsol vb.)	252	19,13	63,29	20,48			
Televizyon izlemek	77	5,85	53,78	19,85			
Spotif etkinlikler yapmak	392	29,76	66,67	18,99			
Sanatsal etkinliklerle uğraşmak	248	18,83	66,55	16,92			
Sosyal medya ve içerik kanalarında vakit geçirmek	172	13,07	61,16	18,50			
Toplam	1317	100	64,06	18,80			

Yanıtların dağılımına bakıldığında, öğrencilerin %19,13’ünün oyun oynamak (bilgisayar, mobil, konsol vb.), %13,36’sının ilgi alanı kitap, dergi vb. okumak, %13,07’sinin sosyal medya ve içerik kanalarında vakit geçirmek, %18,83’ünün sanatsal etkinliklerle uğraşmak, %5,85’inin televizyon izlemek ve %29,76’sının sportif faaliyetler yapmak olduğu görülmektedir.

Ortalama puanlar ilgi alanlarına göre incelendiğinde en yüksek ortalamanın ($\bar{X}=66,67$) sportif etkinlikler yapmak olan öğrencilere ait olduğu, en düşük ortalamanın ise ($\bar{X}=53,78$) ilgi alanı televizyon izlemek olan öğrencilere ait olduğu görülmektedir.

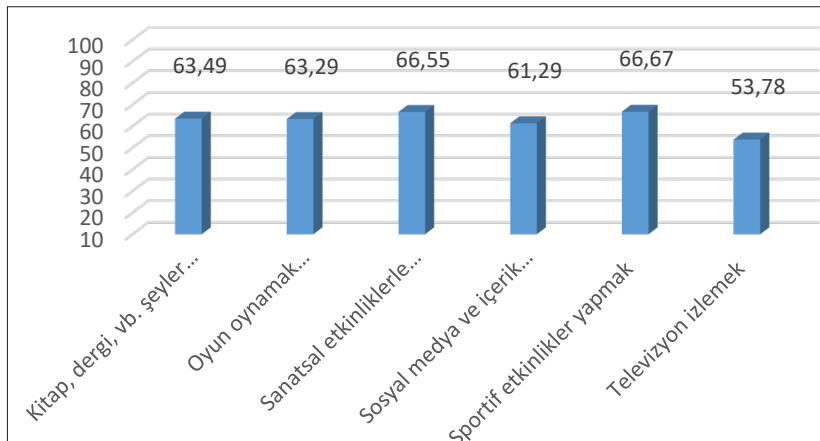
Varyans analizi sonuçları incelendiğinde, ilgi alanları ile öğrencilerin ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir ($F_{5-1311}=7,37, p<0,01$).

Grafik 11 :“Hangisini yapmaktan daha fazla keyif alırsınız?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

- Kitap, dergi, vb. şeyler okumak
- Oyun oynamak (bilgisayar, mobil, konsol, vb.)
- Sanatsal etkinliklerle uğraşmak (resim, müzik, dans, vb)
- Sosyal medya ve içerik kanalarında vakit geçirmek
- Sportif etkinlikler yapmak
- Televizyon izlemek

Grafik 12 :“Hangisini yapmaktan daha fazla keyif alırsınız?” Sorusuna Verilen Cevaplara Göre Puan Ortalamaları

3.5. Okul Dışında Arkadaşlarıyla Görüşme Sıklığı

Araştırmada öğrencilere “Okul dışında arkadaşlarınızla ne sıklıkla görüşürsünüz?” sorusu yöneltilmiştir.

Ortak sınava ilişkin ortalama puanların istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin analiz sonuçları ve betimsel istatistikler Tablo 15’te verilmiştir.

Tablo 15 - Öğrencilerin Arkadaşlarıyla Görüşme Sıklığına Göre Ortak Yazılı Sınav Puanlarına Ait Varyans Analiz Sonuçları

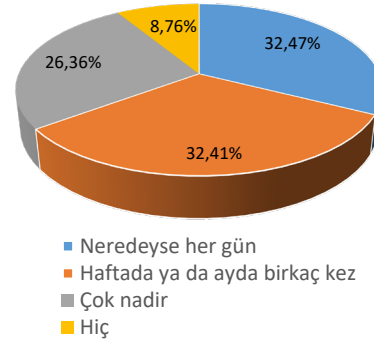
Arkadaşlarıyla görüşme sıklığı	N	%	$\bar{X}$	S	sd	F	P
Neredeyse her gün	452	32,47	59,50	20,10	3-1388	26,34	,000
Haftada ya da ayda birkaç kez	451	32,41	69,85	17,97			
Çok nadir	367	26,36	63,08	19,48			
Hiç	122	8,76	57,45	22,05			
Toplam	1392	100,0	63,62	19,98			

Yanıtların dağılımına bakıldığında, öğrencilerin %32,47’sinin neredeyse her gün, %32,41’inin haftada ya da ayda birkaç kez, %26,36’sının çok nadir görüştüğü ve %8,76’sının hiç arkadaşlarıyla okul dışında görüşmediği görülmektedir.

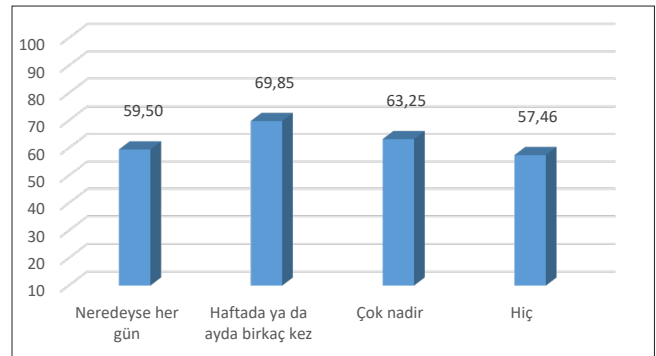
Ortalama puanlar arkadaşlarıyla görüşme sıklığına göre incelendiğinde en yüksek ortalamanın ($\bar{X}=69,85$) haftada ya da ayda birkaç kez arkadaşlarıyla okul dışında görüşen öğrencilere ait olduğu, en düşük ortalamanın ise ($\bar{X}=57,45$) hiç arkadaşlarıyla okul dışında görüşmeyen öğrencilere ait olduğu görülmektedir.

Varyans analizi sonuçları incelendiğinde, haftada ya da ayda birkaç kez arkadaşlarıyla görüşen öğrencilerin neredeyse her gün ile çok nadir görüşen ve hiç görüşmeyen öğrencilerin ortalama puanları arasındaki farkların istatistiksel olarak anlamlı olmadığı belirlenmiştir. Ayrıca çok nadir görüşen ile hiç görüşmeyen öğrencilerin ortalama puanları arasındaki farkların da istatistiksel olarak anlamlı olmadığı belirlenmiştir. Diğer ikili gruplarda ortalamalar arası farkların istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir ($F_{3-1388}=26,34, p<0,01$).

Grafik 13 : “Okul dışında arkadaşlarınızla ne sıklıkta görüşürsünüz?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

Grafik 14 : “Okul dışında arkadaşlarınızla ne sıklıkta görüşürsünüz?” Sorusuna Verilen Cevaplara Göre Puan Ortalamaları

3.6. Anne Eğitim Durumu

Araştırmada öğrencilere “Annenizin eğitim düzeyi nedir?” sorusu yöneltilmiştir.

Ortak sınava ilişkin ortalama puanların istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin analiz sonuçları ve betimsel istatistikler Tablo 16’da verilmiştir.

Tablo 16 - Öğrencilerin Anne Eğitim Durumlarına Göre Ortak Yazılı Sınav Puanlarına Ait Varyans Analizi Sonuçları

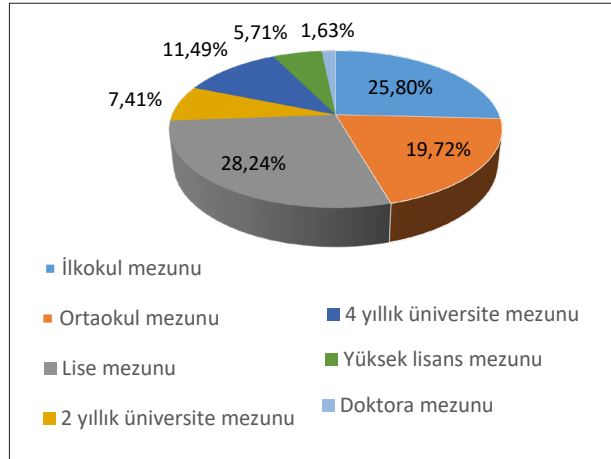
Eğitim durumu	N	%	$\bar{X}$	S	sd	F	P
İlkokul	348	25,80	56,29	18,88	6-1342	52,65	,000
Ortaokul	266	19,72	53,43	18,47			
Lise	381	28,24	65,47	18,39			
Önlisans	100	7,41	68,80	17,76			
Lisans	155	11,49	77,95	15,12			
Yüksek lisans	77	5,71	77,56	14,30			
Doktora	22	1,63	78,88	20,66			
Toplam	1349	100,0	63,32	19,93			

Araştırmaya katılan öğrencilerin anne eğitim durumlarına bakıldığında %28,24’ünün annesinin lise mezunu olduğu, %25,80’inin ilkokul mezunu olduğu, %11,49’unun lisans mezunu, %5,71’inin yüksek lisans eğitimi aldığı ve %1,63’ünün doktora eğitimi aldığı görülmektedir.

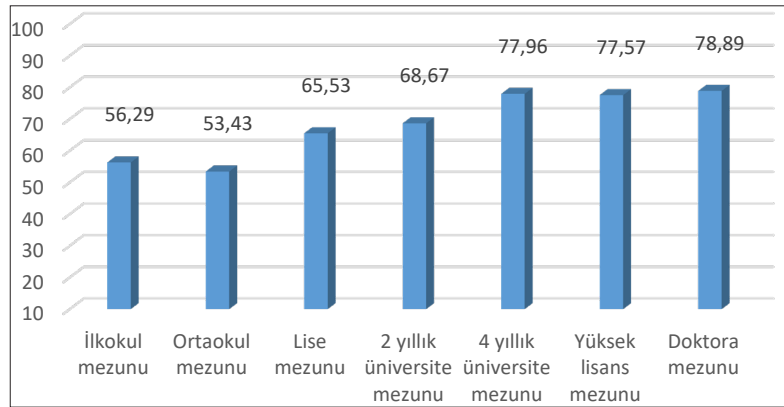
Başarı puanına ilişkin öğrenci ortalamaları anne eğitim durumuna göre incelendiğinde, en yüksek ortalamanın ($\bar{X}=78,88$) annesi doktora mezunu olan öğrencilere ait olduğu, en düşük ortalamanın ise ($\bar{X}=53,43$) annesi ortaokul mezunu olan öğrencilere ait olduğu görülmektedir.

Varyans analizi sonuçları incelendiğinde, ortaokul ile ilkokul mezunu arasındaki ilişkinin; lise ile önlisans mezunu arasındaki ilişkinin; önlisans ile lisans, yüksek lisans ve doktora arasındaki ilişkinin; yüksek lisans ile lisans ve doktora arasındaki ilişkinin; doktora ile lise, önlisans, lisans ve yüksek lisans arasındaki

Grafik 15 : “Annenizin eğitim durumu nedir?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

Grafik 16 : “Annenizin eğitim durumu nedir?” Sorusuna Verilen Cevaplara Göre Puan Ortalamaları

ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olmadığı belirlenmiştir. Diğer tüm ikili gruplarda ortalamalar arası farkların istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir ($F_{6-1342}=52,65$, $p<0,01$).

3.7. Baba Eğitim Durumu

Araştırmada öğrencilere “Babanızın eğitim düzeyi nedir?” sorusu yöneltilmiştir.

Ortak sınava ilişkin ortalama puanların istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin analiz sonuçları ve betimsel istatistikler Tablo 17’de verilmiştir.

Tablo 17 - Öğrencilerin Baba Eğitim Durumlarına Göre Ortak Yazılı Sınav Puanlarına Ait Varyans Analizi Sonuçları

Eğitim durumu	N	%	$\bar{X}$	S	sd	F	P
İlkokul	182	13,53	52,53	18,56	6-1338	49,52	,000
Ortaokul	267	19,85	53,63	18,12			
Lise	477	35,46	63,52	17,93			
Önlisans	96	7,14	66,47	18,93			
Lisans	199	14,80	76,12	15,14			
Yüksek lisans	90	6,69	75,39	17,07			
Doktora	34	2,53	73,56	24,67			
Toplam	1345	100,0	63,19	19,87			

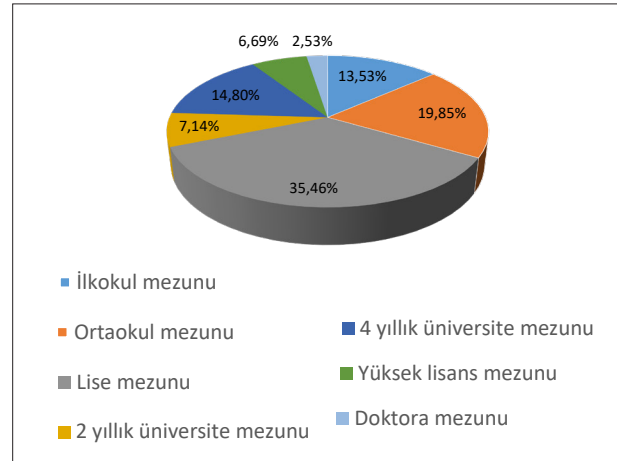
Araştırmaya katılan öğrencilerin baba eğitim durumlarına bakıldığında %35,46’sının babasının lise mezunu olduğu, %19,85’inin ortaokul mezunu olduğu, %14,80’inin lisans mezunu ve %6,69’unun yüksek lisans eğitimi aldığı görülmektedir.

Başarı puanına ilişkin öğrenci ortalamaları anne eğitim durumuna göre incelendiğinde, en yüksek ortalamanın ($\bar{X}=76,12$) babası lisans mezunu olan öğrencilere ait olduğu, en düşük ortalamanın ise ($\bar{X}=52,53$) babası ilkököl mezunu olan öğrencilere ait olduğu görülmektedir.

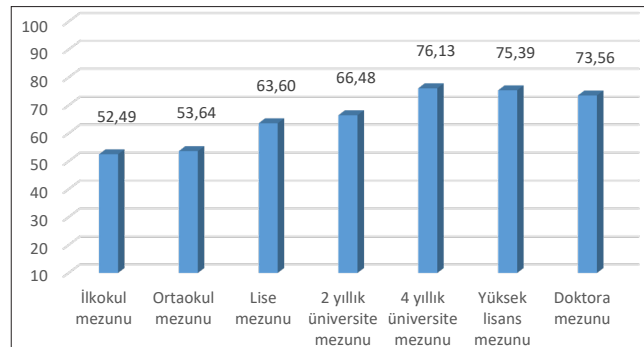
Varyans analizi sonuçları incelendiğinde, baba eğitim durumu ilkököl ile ortaokul arasındaki ilişkinin ve lise ile önlisans ve doktora arasındaki ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olmadığı belirlenmiştir. Ayrıca baba eğitim durumu ön lisans ile yüksek lisans ve doktora olan öğrencilerin başarı ortalamaları arasındaki farkın ve lisans ile yüksek lisans ve doktora olan öğrencilerin başarı ortalamaları

arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı belirlenmiştir. Diğer ikili gruplarda ortalamalar arası farkların istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir ($F_{6-1338}=49,52$, $p<0,01$).

Grafik 17 : “Babanızın eğitim durumu nedir?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

Grafik 18 : “Babanızın eğitim durumu nedir?” Sorusuna Verilen Cevaplara Göre Puan Ortalamaları

3.8. Ailenin Derslerde Yardımcı Olup Olmaması

Araştırmada öğrencilere “Aileniz derslerinizde size yardımcı olur mu?” sorusu yöneltilmiştir.

Ortak sınava ilişkin ortalama puanların istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin analiz sonuçları ve betimsel istatistikler Tablo 18’de verilmiştir.

Tablo 18 - Ailenin Derslerde Yardımcı Olup Olmama Durumlarına Göre Ortak Yazılı Sınav Puanlarına Ait T-Testi Analizi Sonuçları

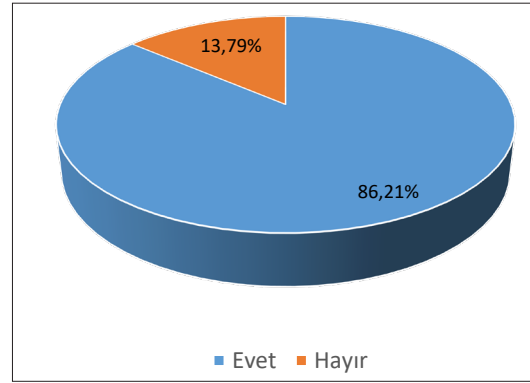
Derse Yardım	N	%	$\bar{X}$	S	sd	t	P
Evet	1219	86,21	63,97	19,77	1439	3,94	,000
Hayır	222	13,79	58,26	20,34			

Araştırmaya katılan öğrencilerin ailelerinin derslerde yardımcı olup olmadığına bakıldığında ailelerin %86,21’inin öğrencilerin derslerine yardımcı olduğu, %13,79’unun ise öğrencilerin derslerine yardımcı olmadığı görülmektedir.

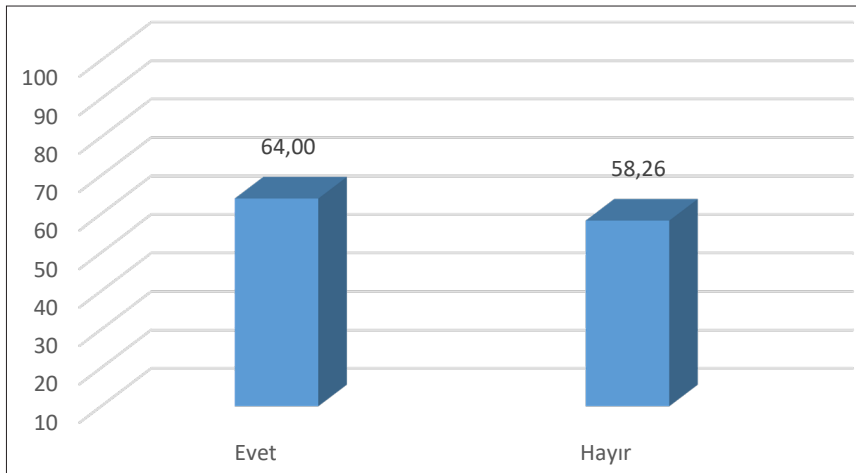
Başarı puanına ilişkin öğrenci ortalamaları ailelerin derslerde yardımcı olup olmama durumlarına göre incelendiğinde, en yüksek ortalamanın ($\bar{X}=63,97$) ailesi derslerde yardımcı olan öğrencilere ait olduğu, en düşük ortalamanın ise ($\bar{X}=58,26$) ailesi derslerde yardımcı olmayan öğrencilere ait olduğu görülmektedir.

Bu bulgu ailenin derse yardımı ile öğrenci başarısı arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu şeklinde yorumlanabilir ($t_{1439}=3,94$, $p<0,01$).

Grafik 19 : “Aileniz derslerinizde size yardımcı olur mu?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

Grafik 20 :“Aileniz derslerinizde size yardımcı olur mu?” Sorusuna Verilen Cevaplara Göre Puan Ortalamaları

3.9. Ailenin Okula Gidip Öğrencinin Durumunu Yakından Takip Etmemesi

Araştırmada öğrencilere “Aileniz okula gelip okuldaki durumunuzu yakından takip eder mi?” sorusu yöneltilmiştir.

Ortak sınava ilişkin ortalama puanların istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin analiz sonuçları ve betimsel istatistikler Tablo 19’da verilmiştir.

Tablo 19 - Ailenin Öğrenci Durumunu Yakından Takip Edip Etmeme Durumlarına Göre Ortak Yazılı Sınav Puanlarına Ait T-Testi Analizi Sonuçları

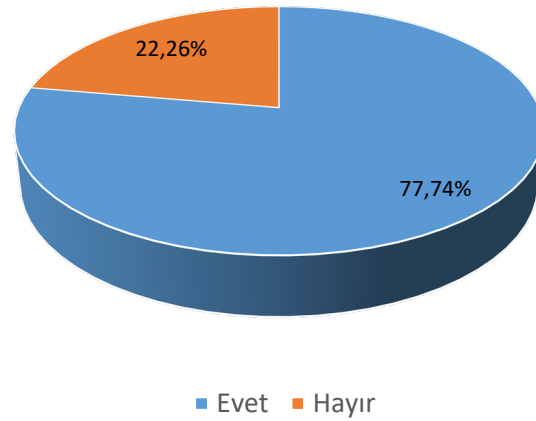
Takip	N	%	$\bar{X}$	S	sd	t	P
Evet	1034	77,74	63,51	19,56	1428	1,34	,180
Hayır	396	22,26	61,94	0,80			

Araştırmaya katılan öğrencilerin ailelerinin öğrencinin durumunu yakından takip etme durumu incelendiğinde ailelerin %77,74’ünün yakından takip ettiği, %22,26’sının ise yakından takip etmediği görülmektedir.

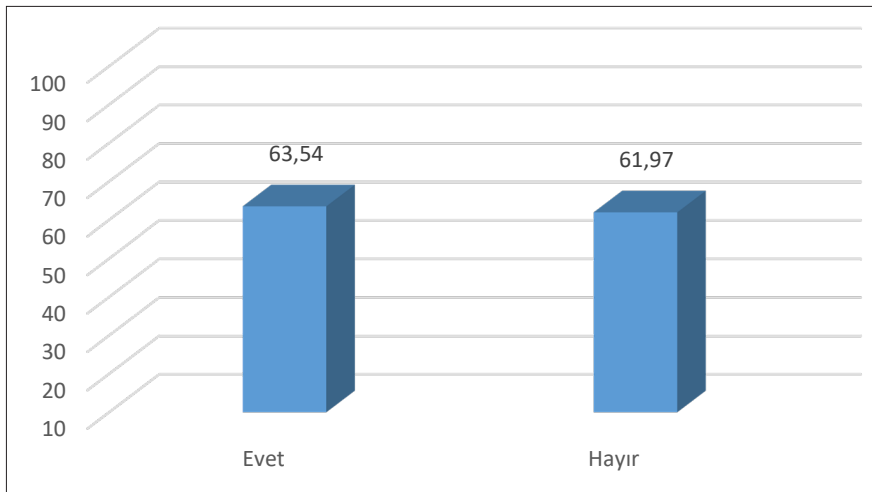
Başarı puanına ilişkin öğrenci ortalamaları ailelerin öğrenci durumunu yakından takip edip etmeme durumlarına göre incelendiğinde, en yüksek ortalamanın ($\bar{X}=63,51$) ailesi takip eden öğrencilere ait olduğu, en düşük ortalamanın ise ($\bar{X}=61,94$) ailesi takip etmeyen öğrencilere ait olduğu görülmektedir.

Fakat ailenin yakından takibi ile öğrenci başarısı arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı görülmektedir ($t_{1428}=1,34$, $p<0,01$).

Grafik 21 : “Aileniz okula gelip okuldaki durumunuzu yakından takip eder mi?” Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

Grafik 22 : “Aileniz okula gelip okuldaki durumunuzu yakından takip eder mi?” Sorusuna Verilen Cevaplara Göre Puan Ortalamaları

3.10. Ailenin Destek Eğitimi Sağlama Durumu

Araştırmada öğrencilere "Aileniz destek eğitimi (kurs, etüt) almanızı sağlar mı?" sorusu yöneltilmiştir.

Ortak sınava ilişkin ortalama puanların istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin analiz sonuçları ve betimsel istatistikler Tablo 20'de verilmiştir.

Tablo 20 - Öğrencilerin Destek Eğitim Sağlama Durumlarına Göre Ortak Yazılı Sınav Puanlarına Ait T-Testi Analizi Sonuçları

Destek Eğitim	N	%	$\bar{X}$	S	sd	t	P
Evet	1166	81,53	64,65	19,11	1428	6,55	,000
Hayır	264	18,47	55,83	22,43			

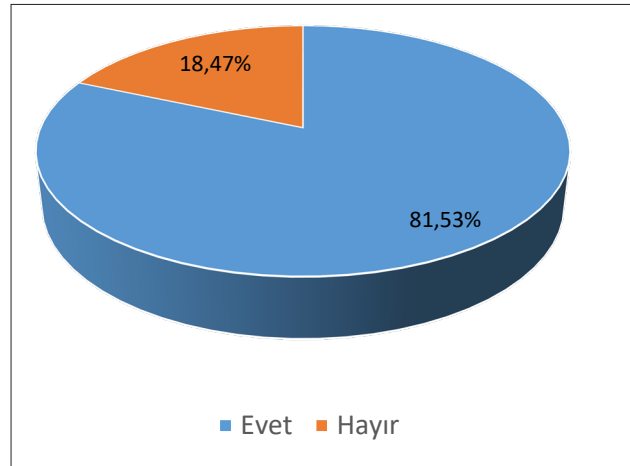
Araştırmaya katılan öğrencilerin ailelerinin destek eğitimi sağlama durumu incelendiğinde ailelerin %81,54'ünün destek eğitim sağladığı, %18,46'sının ise destek eğitim imkanı sağlamadığı görülmektedir.

Başarı puanına ilişkin öğrenci ortalamaları ailelerin destek eğitim imkanı sağlama durumlarına göre incelendiğinde, en yüksek ortalamanın ($\bar{X}=64,65$) ailesi destek eğitim imkanı sağlayan öğrencilere ait olduğu, en düşük ortalamanın ise ($\bar{X}=55,83$) ailesi destek eğitim imkanı sağlamayan öğrencilere ait olduğu görülmektedir.

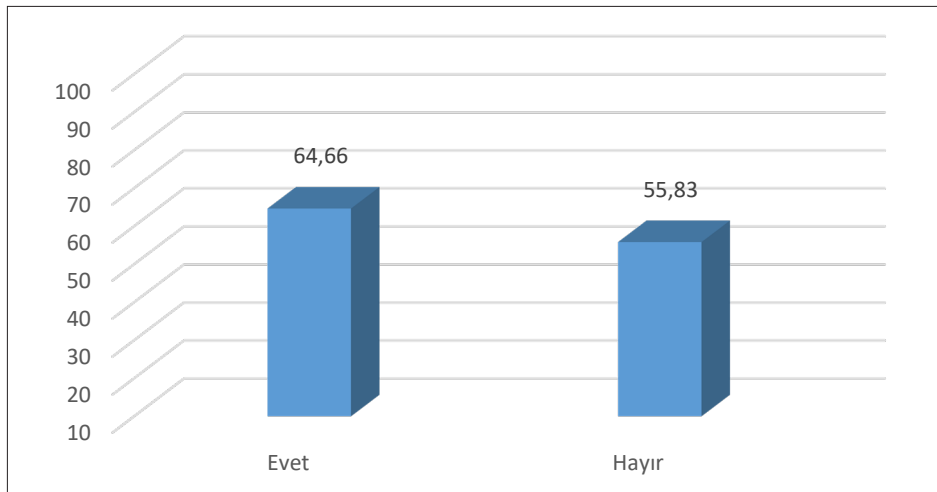
Bu bulgu ailenin destek eğitim imkanı sağlaması ile öğrenci başarısı arasında

anlamlı bir ilişkinin olduğu şeklinde yorumlanabilir ($t_{1428}=6,55, p<0,01$).

Grafik 23 : "Aileniz destek eğitimi (kurs, özel ders) almanızı sağlar mı?" Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

Grafik 24 : "Aileniz destek eğitimi (kurs, özel ders) almanızı sağlar mı?" Sorusuna Verilen Cevaplara Göre Puan Ortalamaları

KAYNAKÇA

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E.K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2017). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara:Pegem.

Crocker, L.& Algina, J. (1986). *Introduction to classical and modern test theory*. New York: Holt, Rinehart and winston.

Tekin, H. (2010). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Yargı.

KOCAELİ İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

Ölçme Değerlendirme Merkezi

